

СНО КАНАДЕ УПУТИО ЗАХТЕВ КАНАДСКОМ ПРЕМИЈЕРУ

ПРИЗНАТИ И МУКЕ СРПСКИХ ЛОГОРАША

■ У логору Капускасинг пуну годину после завршетка Првог светског рата било и око 200 Срба који су емигрирали из Аустроугарске

Тужан и врло мало познат део канадске историје из доба Првог светског рата и непосредно иза њега односи се и на третирање народа који су живели у овој држави после емигрирања из некадашње Аустроугарске империје. Наиме, канадске власти су у том периоду организовале логоре у којима су у највећем броју били заточени Украјинци, затим Чеси, Словаци, Пољаци, Бугари, Руси, Румуни, Немци, Италијани, Мађари, Хрвати, али и Срби. Сви они су били сматрани противницима и непријатељима. Канадски историчари и научници су се бавили овом темом и све су гласнији захтеви да канадска влада и званично призна да је поступао затварања у логоре неприхватљив и да представља болну и трагичну страницу канадске историје.

У настојању да ни српски логораш

који су били затворени у логору Капускасинг, и то пуну годину након завршетка рата (1919), не буду заборављени и да се сваки народ чији су представници били затворени у неколико логора широм Канаде помене у признаној влади, Српска народна одбрана Канаде послала је званично писмо канадском премијеру Полу Мартину захтевајући истину и правду за све, а не само за припаднике неких народа који су страдали. СНО је исте захтеве послао и министрима за мултикултуру и емиграцију, као и њеким члановима канадског парламента.

Овај детаљ историје мултикултуралне Канаде мало је познат и Србима који овде живе. Памте га још само старе генерације емиграната којима су о томе причали сведоци српских страдања у логору Капускасинг. Талашњи конзул Краљевине Срба, Хрвата

и Словенаца Анте Сеферовић обавестио је Божидара Марковића, у то време председника Српске народне одбране, о постојању логора. Марковић је те, 1919. године, отпутовао у Капускасинг како би на лицу места идентификовао све затворене Србе, њих око 200. Сви они су, иначе, били чланови СНО. У Канаду су стигли ранијих година из Аустроугарске у потрази за бољим животом и слободом, а многи од њих су се, када је проглашен рат против Аустроугарске, пријавили у канадску војску. Огорчени тиме што су доживели, сви до једног су после ослобођења из Капускасинга напустили Канаду и вратили се својим кућама сломљеног тела и духа.

Г. ПИГОРЕВИЋ

МАЛО ПОЗНАТ ДЕО ИСТОРИЈЕ:
Капускасинг, град у коме је био логор

Писани трагови

Писане трагове о сусрету Божидара Марковића са заточеним Србима у Капускасингу и о томе шта су тамо преживели уобличио је његова кћерка Олга Марковић, на основу белешки које је он први пут објавио 1938. у мртвомском издању "Гласа канадских Срба", у својој књизи "Досељивање Срба у Канаду и њихова активност", издајом 1965. године.

